

При какви условия се създаде автономистическото движение? — Нуженъ е единъ бегълъ погледъ за създаденото общо положение на *Балканитѣ* слѣдъ свършека на бойните дѣйствия презъ 1918 година.

Победителитѣ диктуха на побѣденитѣ държави условия, които не почиватъ на правдата и справедливостта. Поради това и трайността имъ е съмнителна. Македония, която бе арена на бойни дѣйствия и изпита ужаситѣ на войната, бе разпокжсана отново между Сърбия, Гърция и България. Прѣдвиденитѣ въ договорите клаузи за малцинствата и пр. останаха само като добри пожелания, безъ да имъ се даде реаленъ изразъ.

Нѣщо повече:

а) Сръбската Управа въ заетитѣ македонски покрайнини се прояви съ потъпкването правата на националноститѣ, които права сж имали дори при султанъ Абдулъ Хамидъ. Тѣй, сръбската управа въведе въ система денационализацията чрѣзъ безогледния си тероръ отъ своитѣ административни и военни власти, за което не малко имъ съдѣйствуваха четитѣ на Бабунски и пр. Упражняването надъ населенията въ тия покрайнини насилие; отнемането на всѣ какви национални и културно-политически свободи, — съвокупността отъ тия сръбски мероприятия прѣдизвикаха негодувание всрѣдъ населенията, а по-буднитѣ синове на Македония отново потърсиха прибѣжище въ планинитѣ. Тия пѣкъ лица, които бѣха емигрирали въ близки и далечни страни, поради безоглѣдния сръбски терористически режимъ, неможаха да се завърнатъ по домоветѣ си и останаха да се скитатъ немили и недраги по чужбина.

б) Не по-розово бѣ положението въ ония области отъ Македония, които останаха въ предѣлитѣ на гръцката държава. Вънъ отъ упоменатия сръбски режимъ, който се упражняваше и отъ официалната гръска власть, послѣдната на сила мобилизираше и изпращаше по бойнитѣ театри чакъ изъ Анадола македонскитѣ населения, а сега ги мобилизира и изпраща изъ тракийския боенъ театъръ, за да се биятъ за гръцкитѣ мегало-идеи.

в) Какво бѣ положението на македонските покрайнини останали въ предѣлитѣ на българската държава?

Оставамъ на тоя въпросъ да ни отговори бившия Петрички Окръженъ Управителъ г. Хр. Димитровъ, който въ в. „Епоха“, от 9.1.1923 г., е написалъ доклада си до министерския съвѣтъ. Между многоценнитѣ признания на тоя управителъ е и следното: „въ Петричко е нужно здраво, честно и разумно управление. (Това дължиме на тоя народъ и отъ морално гледище следъ толкова страдания за свободата). Въмѣсто това България е дошла до тамъ съ своята слабостъ и безогледно партизанство...“

Нужно ли е да набелезвамъ по-обширно всичко онова, което се извърши въ тия покрайнини? — Та това, което се вършеше вчера, то продължава и днесъ да се върши въ поменатитѣ македонски области, включени въ границите на: Сърбия, Гърция и България.